

R291 การเปรียบเทียบผลการเสริมวิตามินให้แม่สุกรโดยวิธีต่าง ๆ

บทคัดย่อ

การทดลองเปรียบเทียบการเสริมวิตามินให้แม่สุกร โดยใช้แม่สุกรพันธุ์ลาร์จไวท์ และแลนค์เรช จำนวน 21 ตัว แบ่งการทดลองออกเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 7 ตัว โดยกลุ่มที่ 1 เลี้ยงด้วยอาหารที่มีหัวอาหารผสมกับรำและปลายข้าว กลุ่มที่ 2 เลี้ยงด้วยอาหารเช่นเดียวกับกลุ่มที่ 1 และเสริมวิตามินโดยผสมลงในอาหาร 10 กรัมต่ออาหาร 100 กิโลกรัม และกลุ่มที่ 3 เลี้ยงอาหารเช่นเดียวกับกลุ่มที่ 1 และเสริมวิตามินโดยฉีดก่อนผสมและก่อนคลอด ครั้งละ 7.5 ซีซี. และสุกรทุกตัวยังให้กินหญ้าขนสดทุกวัน ๆ ละประมาณ 400 กรัม ปรากฏว่า จำนวนลูกเมื่อคลอด จำนวนลูกมีชีวิตเมื่อคลอด น้ำหนักลูกเฉลี่ยเมื่อคลอด จำนวนลูกเมื่อหย่านมและน้ำหนักลูกเฉลี่ยเมื่อหย่านมของทั้ง 3 กลุ่ม ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($p > 0.01$) นอกจากนี้แม่สุกรและลูกสุกรทั้ง 3 กลุ่ม ไม่แสดงลักษณะความผิดปกติต่าง ๆ ของการขาดวิตามินให้เห็น จึงสรุปได้ว่าแม่สุกรที่ได้รับการเลี้ยงดูด้วยอาหาร ซึ่งใช้หัวอาหารสุกรพันธุ์ในอัตราส่วนที่บริษัทผู้ผลิตกำหนด และตัดหญ้าสดให้กินจะได้รับวิตามินพอเพียง ที่จะไม่ทำให้เกิดความผิดปกติอันเนื่องจากการขาดวิตามิน จึงไม่จำเป็นต้องเสริมให้อีก

การเปรียบเทียบผลการเสริมวิตามินให้แม่สุกรโดยวิธีต่าง ๆ

นุชา สิมะสาธิตกุล ปกรณ์ ภูประเสริฐ
สุกิจ มากมี ประสงค์ นันทา

อัมพวัน ตฤณวารมย์

บทนำ

วิตามินเป็นสารประกอบอินทรีย์ที่ร่างกายต้องการปริมาณน้อย แต่มีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของเนื้อเยื่อมาก ถ้ามีการขาดวิตามินสัตว์จะแสดงอาการ (Syndrome) ต่าง ๆ ตามชนิดของวิตามินที่ขาดนั้น (ประสม, 2522) แม่สุกร สุนัขสาว ขณะตั้งท้อง และเลี้ยงลูก และลูกสุกรตั้งแต่แรกเกิดจนถึงน้ำหนัก 32 กิโลกรัม ต้องการวิตามินมากกว่าระยะอื่น ๆ (HOWARD, 1975) โดยเฉพาะวิตามิน เอ, ดี, อี และบี ต่าง ๆ นอกจากนี้ลูกสัตว์จะมีวิตามิน เอ มากน้อยตามสัดส่วนที่มีอยู่ในเลือดและเนื้อเยื่อของแม่ ซึ่งเราสามารถเพิ่มวิตามิน เอ ให้แก่ลูกให้เพียงพอโดยผ่านแม่ในระยะตั้งท้อง และลูกที่คลอดแล้วยังได้รับเพิ่มจากนมแม่เหลืองและนมแม่อีก (ประสม, 2522) นอกจากวิตามิน เอ ซึ่งมีความสำคัญต่อการมองเห็น การสร้างภูมิคุ้มกันต่อร่างกาย การเสริมสร้างการเจริญเติบโต โครงกระดูก การสืบพันธุ์ และการควบคุมการเผาผลาญคาร์โบไฮเดรต โปรตีน และไขมันแล้ว ยังมีวิตามินที่มีความสำคัญต่อสุกรอีกคือ วิตามิน ดี มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับแคลเซียมและฟอสฟอรัส ในการสร้างกระดูก, วิตามิน อี มีบทบาทสำคัญในระบบสืบพันธุ์ (ทำให้การติดลูกสูง) วิตามิน บี 1 ควบคุมการเผาผลาญคาร์โบไฮเดรต วิตามิน บี 2 เป็นส่วนประกอบของเอ็นไซม์หลายชนิด มีความสำคัญต่อการเผาผลาญโปรตีน ไขมัน และกรดนิวคลีอิก วิตามิน บี 6 มีความสำคัญต่อการเผาผลาญโปรตีน ไขมัน เกสโตร และคาร์โบไฮเดรต วิตามิน บี 12 มีความสำคัญต่อการสร้างเม็ดเลือดแดง (โรส, 2526)

ในปัจจุบันเกษตรกรนิยมใช้หัวอาหารสำเร็จ ซึ่งผู้ผลิตแจ้งว่ามีวิตามินต่าง ๆ ผสมอยู่แล้วผสมกับรำและปลายข้าวในอัตราส่วนที่กำหนดไว้ในฉลากเลี้ยงสุกร แต่เพื่อให้มั่นใจว่าอาหารนั้นมีวิตามินในปริมาณที่พอเพียง เราจึงควรทดลองเลี้ยงสุกรด้วยอาหารดังกล่าว เปรียบเทียบกับสุกรที่ได้รับอาหารแบบเดียวกัน ร่วมกับการเพิ่มวิตามินให้อีกในรูปแบบต่าง ๆ

วิธีการทดลอง

ใช้แม่สุกรพันธุ์ลาร์จไวท์และแลนค์เรซ ซึ่งให้ลูกครอกแรก - ครอกที่ 5 จำนวน 21 ตัว แบ่งออกเป็น 3 พวก (treatment) พวกละ 7 ตัว (replication)

พวกที่ 1 ได้รับอาหารที่ให้หัวอาหารผสมรำละเอียดและปลายข้าว (รายละเอียดสูตรอาหาร)

พวกที่ 2 ได้รับอาหารเช่นเดียวกับพวกที่ 1 และเพิ่มวิตามินผงในอาหารอัตราส่วน 10 กรัม ต่ออาหาร 100 กก.

พวกที่ 3 ได้รับอาหารเช่นเดียวกับพวกที่ 1 และเสริมวิตามินโดยฉีดให้ 2 ครั้ง คือก่อนผสมพันธุ์และก่อนคลอดประมาณ 7 - 10 วัน ครั้งละ 7.5 ซีซี ต่อตัว

สุกรทดลองได้รับการเลี้ยงดูในคอกขังเดี่ยว พื้นซีเมนต์ ได้รับอาหารระยะอู่มท้อง ประมาณ 2 - 2.5 กก./วัน/ตัว และในระยะเลี้ยงลูกประมาณ 5 - 6 กก./วัน/ตัว และให้หญ้าขน วันละ 400 กรัม ทดสอบการทดลอง แม่สุกรจะถูกย้ายเข้าคอกคลอดประมาณ 7 วันก่อนคลอด เมื่อแม่สุกรคลอดจนบันทึกจำนวนลูกเมื่อคลอด จำนวนลูกมีชีวิตเมื่อคลอด น้ำหนักลูกแรกคลอด ความผิดปกติแรกเกิดและในระยะตั้งแต่แรกเกิด - หย่านม สังเกตความต้านทานโรค การเจ็บป่วยและการตาย จำนวนลูกเมื่อหย่านม (5 สัปดาห์) และน้ำหนักลูกเมื่อหย่านม (5 สัปดาห์)

ผลการทดลองนำมาวิเคราะห์แบบ Analysis of variance ของ RBD. และทดสอบความแตกต่างโดยวิธี Duncan's New Multiple Range Test.

สูตรอาหาร

		ระยะท้องว่าง + อู่มท้อง	ระยะเลี้ยงลูก
หัวอาหารสุกรพันธุ์	กก.	30	30
รำละเอียด	กก.	45	35
ปลายข้าว	กก.	75	55
รวม	กก.	150	120
โปรตีน	โปรตีนจากการคำนวณ %	14.6	16%

- หมายเหตุ 1. หัวอาหารสุกรพันธุ์ ประกอบด้วย ปลาป่น กากถั่วเหลือง กากถั่วดำ กากถั่วลิสง
กากเมล็ดถั่ว กากเมล็ดถั่วเขียว ข้าวฟ่าง มันสำปะหลัง รำสะกิดน้ำมัน ใบกระถินป่น
กากมะพร้าว กากน้ำตาล หินปูนป่น เปลือกหอยป่น และหรือ TCP และหรือDCP
เกลือ ยา เคมีภัณฑ์ ไบโตามีน แร่ธาตุปลั๊กย่อย
2. ไบโตามีนผง 1 กรัม ประกอบด้วย ไบโตามีน เอ 100,000 IU ไบโตามีน บี 2
50 mg ไบโตามีน ดี 10,000IU, ไบโตามีน อี 80 mg
3. ไบโตามีนชนิดฉีด 1 ซีซี. ประกอบด้วย
ไบโตามีน เอ 20,000 IU	Nicotinamide	35	mg
ไบโตามีน ดี 2,000 IU	ไบโตามีน บี 5	50	mg
ไบโตามีน อี 20 mg	ไบโตามีน บี 6	10	mg
ไบโตามีน บี 1 10 mg	ไบโตามีน บี 12	50	mg
ไบโตามีน บี 2 8 mg	Choline Chloride	25	mg

ผลการทดลองและการวิเคราะห์ผล

กลุ่มที่	1	2	3
จำนวนลูกเมื่อคลอด (ตัว/ครอก)	12.86	10.71	12.71
จำนวนลูกมีชีวิตเมื่อคลอด (ตัว/ครอก)	11.43	10.0	12.0
จำนวนลูกเมื่อหย่านม (ตัว/ครอก)	9.86	8.71	9.75
น้ำหนักลูกเฉลี่ยเมื่อคลอด (กิโลกรัม/ตัว)	1.43	1.33	1.20
น้ำหนักลูกเฉลี่ยเมื่อหย่านม (กิโลกรัม/ตัว)	7.10	7.44	6.46

ตารางที่ 1 แสดงผลการทดลอง

จากผลการทดลองปรากฏว่า จำนวนลูกเมื่อคลอด จำนวนลูกมีชีวิตเมื่อคลอด และเมื่อ
หย่านม น้ำหนักลูกเฉลี่ยเมื่อคลอดและเมื่อหย่านม ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ($p > 0.01$)
และพบว่าลูกสุกรแรกเกิดจนถึงหย่านม

กลุ่มที่ 1 ค่าย 1 ตัว เนื่องจากทวารหนักทะลัก

กลุ่มที่ 2 ค่าย 6 ตัว เนื่องจากแม่ทับ 2 ตัว ขูบดม 3 ตัว ขอบวมและแคะแกรน 1 ตัว

กลุ่มที่ 3 ค่าย 15 ตัว เนื่องจาก อ่อนแอ 8 ตัว ป่วยตาย 4 ตัว แคะแกรน 1 ตัว ขูบดม 2 ตัว

และไม่พบความผิดปกติอื่นเนื่องจากการขาดวิตามินในแม่สุกรและลูกทั้ง 3 กลุ่ม
สรุป จากการทดลองจำนวนลูกเมื่อคลอด จำนวนลูกมีชีวิตเมื่อคลอด และเมื่อหย่านม
น้ำหนักลูกเฉลี่ยเมื่อคลอดและเมื่อหย่านม ของลูกสุกรทั้ง 3 กลุ่มไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P > 0.01$)

และจากการสังเกตไม่พบความผิดปกติ อื่นเนื่องมาจากการขาดวิตามินในแม่สุกรและลูก
สุกรทั้ง 3 กลุ่ม จึงสรุปได้ว่า แม่สุกรที่ได้รับการเลี้ยงดูด้วยอาหารซึ่งให้หัวอาหารสุกรพันธุ์ในอัตรา
ส่วนที่บริษัทผู้ผลิตกำหนดและคัดคุณภาพให้กิน จะได้รับวิตามินพอเพียงที่จะไม่ทำให้เกิดความผิดปกติ
อื่นเนื่องจากการขาดวิตามิน จึงไม่จำเป็นจะต้องเสริมให้อีก

Effect of Vitamin supplement on the performance of sows

Twenty-one Large white and Lanrace sows were divided into 3 groups to investigate birth rate, still birth percentage, body weight of piglets at birth and weaning and number of pig at weaning, the seven sows were fed with concentrates which composed of super concentrate, rice bran and broken rice as a control group. Seven sows were fed as the control and added 10 gm of vitamin powder in 100 kgs. concentrate. The last seven sows were fed as the control and were injected the vitamin solution before mating and farrowing.

The results revealed no significant difference between 3 groups for birthrate, still birth percentage, body weight of piglets at birth and weaning and number of pig at weaning and showed any sign of vitamin deficiency.

It was thus concluded that the feed with concentrates which have the composition of super concentrate, rice bran and broken rice is enough.

เอกสารอ้างอิง

- ประสบ บุรณมานัส 1979 (2522), เกษตรวิทยาทางสัตวแพทย์ : 208 - 232
- โรส 1983 (2526), วิตามินสำหรับสัตว์ : 2 - 25
- Dunne, H.W. and Leman, A.D 1975. Oiseare of swine, 4 th,ed, The Iowa state University Press, Anes, IOWA, U.S.A.